

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26/I.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26/I.

Lisi

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrtletno: K 10.000

Za Jugoslavijo

četrtletno: Din. 25.

Posamezna številka 1000 kron

Leto IV.

Dunaj, 19. novembra 1924.

Št. 47.

Štrajk.

Zopet štrajk! Že predolgo ni bilo nobene- ga. Nekaterim delavcem se je zdelo zopet potrebno, pokazati resnico svojega rekla: Alle Räder stehen still, wenn mein starker Arm es will — vsa kolesa obstojajo, ko posežem jaz z roko.

Treba zopet povedati, da je štrajk nasilstvo: to ni nič boljše kot če kedo poseže sosedu za grlo: „Denar sem, ali te zadavim!“ Plače in zaslužka danes nihče več ne more diktirati: kmet ne more diktirati cene žita ali mesa, tovarna ne more narekovati cen železa ali sukna, delavec ne svojega zaslužka: vse to se je naravno izenačilo v vsi družbi. Če kedo nastopa s silo in stavi zahteve brez ozira na druge, se taka zahteva dalje časa ne more držati: če železničari danes zahtevajo več plače, se mora ta plača zaslužiti z višjo vozni- no, višja vozna bo podraževala cene in vse življenje in denar je zgubil nekaj svoje vred- nosti; družba pa se je vznemirila in zdražila.

Verjamemo, da tudi železničar nima na rožicah postlano posteljo. Privoščimo vsakomur napredek v življenju, a ne da ga bojo drugi plačevali, vsakdo ga more zaslužiti s a m. Stara pesem je še vedno resnična:

Kdor hoče živeti
in srečo imeti,
naj dela veselo
in moli naj vmes.

Kdor si hoče življenje izboljšati, naj več dela — ne samo 8 ur — in se varuje nepotrebnih izdatkov, le na ti poti je napredek. Najmanj pa se more pravica do štrajka pripoznavati državnim uradnikom in tistim, ki so od javnosti nameščeni. Leti ljudje žive boljše ka-

kor kmetstvo ljudstvo, oni zlasti zdaj po vojni nikakor ne delajo toliko kakor kmečki delavec; vsi ti ljudje so najlepše oskrbljeni za starost in leta, ko ne morejo več delati, oskrbljene so vdove, podpora zasigurana za vzgojo otrok. Vsi drugi: kmet, obrtnik, delavec v tovarni tega nimajo! Železnica ni last železničarjev, da z njo razpolagajo, kakor da je vse njihovo! Organizacije zlorabijo svojo moč, naj se varujejo, da ljudstvo proti sili ne rabi protisile! Kaj če država železnice, ki jih nima več v oblasti, proda? Saj je Seipel že naglašal, da država v teh razmerah, ko štrajka ni nikdar varna, železnic ne more obdržati. Ali bo za železničarje boljše, če postanejo uslužbenci zasebnika lastnika? A ne samo to. Zadnje mesce je železniška uprava tožila, da železnica trpi čutno škodo, ko se veliko blaga prevaža z avtomobili! N. pr. vozijo redno avtomobili čez Semernik z Dunaja v Gradec, in ta vožnja je cenejša, hitrejša in varnejša kot vožnja z železnico! Žalostno je, da je varnejša! Pred vojno je veljal železničar kot na vsak način zanesljiv človek.

Nekaj let še, in železnica bo mogla velik del svojega aparata prodati kot staro železo, vozili bomo vse z avtomobili in letali. Izkazalo se bo tudi tu, da vsaka sila traja le do vremena, potem se ji pa najde pomoč.

Stranke v Ameriki.

V prvih dneh tega mesca so se vršile v Ameriki volitve predsednika, h katerim je pri- glasilo dvanajst strank svoje kandidate pred- sedniškemu uradu Zedinjenih držav severo- ameriških. Poročila o izidu so govorila samo o treh strankah, in sicer o republikanski, de- mokrati in takozvani progresivni (napredni).

Poleg teh strank je vendar še devet drugih, ki pod svojim imenom delajo za svoje lastne kan- didate. Republikanska stranka je postavila za kandidata sedanjega predsednika Zedinjenih držav, Coolidge, in demokratska bivšega ame- riškega veleposlanika v Londonu in pravnega zastopnika Morganove bančne hiše Johna W. Davisa. Progresivna stranka ni posebna stran- ka po naših pojmi, temveč nekaj konglome- rat drugih strank, sestavljen iz delavskih udru- ženj, socialistov in drugih naprednih življenj s smotrom, izvoliti ljudskega kandidata za pred- sednika, ki je bil senator La Follette. Okrog tega kandidata so se zbrala delavska združenja s socialisti (skupna lista), po volitvah pa se ima ustanoviti velika ameriška delavska stran- ka po angleškem vzorcu. Tako imamo zazna- movati začasno samo tri stranke, ki so pri vo- litvah kandidirale. Ostale stranke so sledeče:

Farmarsko-delavska stranka (Farmer-La- bour Party) je zelo močna v državah Minno- seti, severni in južni Dakoti in drugih, ni samo- stojno kandidirala.

Ameriška socialistična stranka je najmoč- nejša in najvažnejša socialistična stranka v Ameriki, ki je dobila pri predsedniških volitvah leta 1920 za svojega kandidata Debsa milijon glasov, četudi se kandidat Debs volilne kam- panje ni mogel udeležiti, ker so ga vsled nje- govega načelnega stališča proti vojnem vtak- nili v zapor in mu tako zamašili usta.

Tudi narodna neodvisna (National Intepe- ndent Party) in ljudska progresivna stranka (Peoples Progressive Party) sta se izjavili za La Folletta in nista samostojno nastopili.

Narodna prohibična stranka (National Pro- hibition Party), ki hoče vzdržati med Ameri- kanci živo željo po prepovedi alkoholnih pijač,

PODLISTEK

Zvonimir Kosem:

Jesen ob Donavi.

Oblaki prahu so se vrtinčili po ulicah, ko sem stopil tisto popoldne iz svojega mračnega doma. Reke ljudstva, vrvečega po Terazijah, so se vabile v daljavo, na jug, sever, vzhod in zahod, kakor da bi hotele pred tem neznosnim prahom nekam ubežati. Samo prodajalci časopisov, bosonogi, razcapani dečki, so kljubovalno stali na različnih križiščih ulic, pred kavarnami, vsi opraseni do glave in še skozi prah kriče ponujali novine.

Prišel sem na Kalimegdan in se truden vsedel na samotno klop. Pred menoj, ob vnožju brda, Sava in Donava, na njuni jeklenosvetli ploskvi vrvež parnikov, čolnov in čolničkov, z vrvežem zaeno neprestano pobrlizgovanje odhajajočih in prihajajočih ladij. Od Zemuna navzdol je brzelo dvoje bleščečih motornih čolnov — izza ovinka je priplul po Donavi navzgor iz Pančeva širok bel parnik in dostojanstveno zavil v beograjsko pristanišče.

Ali vsa ta slika pregrnjena z divjim plesom vetrov, s sivino prahu, vzplahutavajočega iz mestnih ulic navzdol preko svetlih voda.

Tam onkraj Save so se pasle ovce; dolga dolga čreda, zavijugana in razkropljena širom nepregledne ravni; med rumenilom jasenskih

travnikov migljajoča bela črta se je zdaj bližala, zdaj zopet odmikala, kakor se je pasoč gibala po žolti trati čreda. Videl sem med ovčami pastirčka; na nizkem konjičku je sedel, v levici uzdo, v desnici bič. Dokler ni potegnul preko voda močan veter in mi s prahom zameglil ovce, pastirčka in konjička.

Vstal sem in počasi stopal s Kalimegdana po brdu navzdol. S Kostanjev ob poti so šušljali na tla orumeneli zgrbljeni listi, na ohojenem travniku bijejo žogo, po brngovih pod borovci pa so čepeli starci, belobrazi junaki, zamišljeno strmeči v daljavo onostran Donave. Ko sem krenil mimo trdnjave proti reki, sem srečal osla; s sklonjeno glavo je tovoril dvoje sodčkov, napolnjenih z vodo, kakor mi je razložil od solca ožgan vojak, sopihajoč za sivčkom po klancu navzgor...

Tako sem dospel do Donave. Njega, sedečega na obrežju, med bičjem in ločjem, pa sem ugledal že od daleč! Moj prijateljček je to, sirota Milenko, ki lovi tukaj vsako popoldne ribe. Očeta mu je ugrabila svetovna vojna, mater žalost in jetika, in tako je ostal sirota sam na svetu, prepuščen samemu sebi in do- brim ljudem. Stanuje v obdonavskem pred- mestju pri stari ženic, ki se ga je po materini smrti usmilila in ga vzela k sebi.

„Ehej, Milenko, ali si naložil danes že kaj dosti rib?“ maham dečku z roko v pozdrav, stopaje med nizkim grmičjem proti veletoku. Čudno — deček mi danes ne odgovori, ne

odzdravi. Pristopim bliže in vidim: Milenko, moj prijateljček, bridko joka; sedeč nad vodo, z obrazom v dlaneh, iz katerih mu mika nad valovi trnek, samo ihti, ihti...

„Moj Bog, Milenko, kaj se ti je vendar zgodilo? Govori!“

Odmaknem dečku dlani od lic in se prestrašim: Vse okrvavljene od solz in žalosti so njegove lepe oči...

„Ona je umrla to noč, stara Mara...“ izgrga naposled sirota in še huje se mu ulijejo po licih navzdol solze.

Mojemu prijateljčku je umrla njegova re- diteljica, dobra Mara, ki se je usmilila fantka po materini smrti!

„In sedaj sem na svetu sam, čisto sam...“ stoka deček med jokom dalje, brišoč si z ro- kavom solzne oči. „Zapuščen kakor pes na cesti, brez doma in brez dobrega človeka, ki bi hotel skrbeti zame... Sedaj, ko je jesen in so po vrtovih zrela jabolka, bi že še šlo... tudi ribe bi še lahko lovil, ko še ni mraza... Ali prišla bo zima in mraz...“

In Milenko, prijateljček moj, vnovič za- ihti tako hudo, da me zaskeli do dna srca.

Prisedem k siroti, pobožam ga z dlanjo po licih in ga tolažim toliko časa, dokler se mu skozi žalost v očeh ne posvetijo biseri — novo upanje in veselje v novo življenje.

„Moj dom, sirota, bo znanprej tudi tvoj dom!“ — — —

je postavila za kandidata bankirja iz Clinton (Missouri) Farisa.

Poljedelska stranka (Commonwealth Land Party) je bila ustanovljena po prenehanju Single Tax Party, ki je dobila leta 1920 po celi Ameriki (če govorimo o Ameriki, mislimo Zedinjene države) samo 6000 glasov. Poljedelska stranka je postavila za kandidata Williama J. Wallaca z Newarka (New Jersey). Ta stranka zahteva, da se nič drugega ne sme obdačiti nego samo zemlja.

Za Ameriško stranko (The American Party), stranka fašistično-nacionalna, stoje ameriški nacionalisti društva Ku Kluks Klan, ki nastopa proti priseljencem, katolikom, črncem in židom. Ameriška stranka je bila ustanovljena šele letos in je postavila za svojega kandidata Nationsa z Washingtona. Ta stranka zahteva, da se vrši pouk na vseh ljudskih šolah samo v angleškem jeziku in ne tudi v drugih jezikih, kakor na drugojezičnih šolah priseljencev. Ameriška stranka ima na svojem programu dalje zahtevo, da morajo vsi drugojezični časopisi v Združenih državah prinašati točen angleški prevod vsega objavljenega (kakor je bilo par dni v Julijski Krajini) to je, popolno angleško izdajo neangleškega besedila.

Komunistična stranka (Workers Party), ki po svojih agitačnih sredstvih ne zasluži tega imena, je bila prvotno pripravljena podpirati senatorja La Folletta, a ker je ta podpora velikodušno odklonil, je postavila svojega kandidata Zach Fosterja. Komunistična stranka ima smisel samo v toliko, da odjeda glasove delavskemu udruženju.

Socijalistična stranka dela (Socialist Labour Party) je kandidovala svojega člana Johnseja Portlanda.

Kako so izpadle predsedniške volitve, pri našamo na drugem mestu. Slišat je samo o treh strankah, vse druge ne prihajajo začasno še v poštev in ne igrajo nobene vloge. Poprečni Američan o teh, razen prvih treh, tudi nič ne ve. Prve tri stranke bodo v vsem odločevale tudi v bodočnosti.

Ustavitev elektrifikacije Turske železnice.

Uprava državnih železnic je začela graditi velikoelektrarno, ki naj bi dajala električni tok za pogon železnice preko Tur na Koroškem in Solnograškem. Gradba je že precej nad polovico gotova in bi imela biti prihodnje leto dovršena. Sedaj je pa državna železnica naenkrat izjavila, da ustavi nadaljnje delo. Funkcionarji koroškega deželnega odbora so intervenirali v tej zadevi pri železniškem ministru na Dunaju in zahtevali, naj se gradba, ki je že sedaj požrla nad tri milijone zlatih kron, nadaljuje, ker gre za važno gospodarsko napravo, od katere bo imela korist država in dežela.

Minister dr. Günther je izjavil, da je ob sedanjih razmerah razlika med parnim in električnim obratom železnic tako majhna, da se ne izplača nadaljevati gradbe tako velike elektrarne, posebno ker je inozemski kredit silno drag in ga je tudi težko dobiti. Zagotovil pa je, da se bodo ona dela, ki so potrebna, da se dosejanja gradba ne poruši, dovršila.

Pri tej priliki bodi omenjeno, da se z raznih merodajnih strani čujejo glasovi, ki ne priporočajo več gradb elektraren z vodnim pogonom. Pravijo, da se je v prvih letih po vojni hidroelektrarna bolje izplačala kot parna centrala. Uprava parne elektrarne stane manj od vodne, obratovanje pa zahteva ogromne izdatke, ker je premog drag. Obratno pa zahteva hidroelektrična centrala velike investicije, do čim ne zahteva obrat takorekoč nobenih stroškov. V prvih letih po vojni je bil premog silno drag in se je zato izplačalo graditi vodne centrale. Sedaj pa se je premog zelo pocenil, tako da je razlika med cenami elektrike iz parnih in vodnih central skoraj enaka, da, v poedinih primerih celo nižja v parnih elektrarnah.

POLITIČNI PREGLED

Vladna kriza. Vsled stavke je odstopil najprej predsednik upravnega sveta zveznih železnic dr. Günther in nato celokupna vlada. V terek je bila sklicana seja parlamenta, katere so se udeležili skoro vsi poslanci, katere so zvozili na Dunaj posebni vlaki. Dr. Seiplu je bila poverjena sestava nove vlade. Socijalisti si pridržujejo proste roke in pravijo, da ostanejo v opoziciji, ako se vlada ne spremeni. Sestavo nove vlade je prevzel dr. Seipel samo pod gotovimi pogoji, da se s sanacijo nadaljuje.

Železničarski štrajk. Ker generalno ravnateljstvo zveznih železnic ni ugodilo železničarskim zahtevam, so stopili 8. t. m. v stavko, ki je trajala do vključno 13. t. m. Pet dni je železniški promet popolnoma počival. Zahtevali so za 20 odst. višje plače in še druge priboljške, ki bi zahtevali 117 milijard novih izdatkov. Generalno ravnateljstvo je obljubilo 42 milijonov. Železničarji plače sicer nimajo previsoke, ali ako vzamemo v obzir prosto vožnjo, kurjavo in razsvetlavo, lastno aprovizacijo itd., moramo priznati, da jim ne gre slabo. Zato se je obrnilo javno mnenje tudi takoj proti stavkajočini. Med stavko je oživel avtomobilni promet med posameznimi mesti in deželami, ki je oskrbeval tudi prevoz pisemske pošte. Vsled tega imamo zaznamovati izredno veliko avtomobilnih nesreč s smrtnim izidom. Železničarji so avtopromet zabranjevali. Država in trgovci imajo vsled stavke veliko škodo. Upravna komisija zveznih železnic je končno obljubila železničarjem, da se v kratkem sprejme stalni plačilni red.

Jugoslavija. Sedanja vladna kriza se je že spčetka razvijala v tem pravcu, da prevzame državno krmilo zopet g. Pašič. Kakor doslej vedno ob takih prilikah, je Radič tudi sedaj preveč gobezdal in onemogočil položaj Davidovičeve vlade, ki se je morala v precejšnji meri ozirati na njega in njegovo stranko. Še 1. t. m. je grozil, da bo njegova stranka spravila kralja v skupščini pred obtožbo. Ako se volitve ne razpišejo, bodo njegovi pristaši v skupščini volitve izzivali. Novo vlado je sestavil zopet g. Pašič in dobil poleg tega volilni mandat. Skupščina se je razpustila, 8. februarja se vršijo nove volitve in 7. avgusta se menda šele skliče novi parlament. Do tedaj se bo vladalo brez parlamenta. V vladi je tudi Slovenec g. dr. Gregor Žerjav. Zdaj bo začel pihati tudi poriti Radiču in njegovi stranki drug veter; Radič je še pravočasno zbežal neznanu kam, ni tudi izključeno, da se njegova stranka razpusti in postavi voditelji pred sodišče. Tudi Nemcem ne bo cvetela več pšenica. Prejšnja vlada je zopet dovolila Nemcem „Kulturbund“ in odredila vrnitev premoženja. Minister Pribičević, ki je „Kulturbund“ razpustil, si tega najbrž ne bo pustil dopasti ter ga bo ponovno razpustil.

Revolucionarno gibanje na Španskem. V mestecu Vera v pokrajini Pampelona je prišlo do težkih spopadov med orožništvom in prebivalstvom. Streljalo se je na obeh straneh in je bilo več oseb ubitih in ranjenih. Orožniki so aretirali 17 ljudi, ki so bili vsi oboroženi. Tud iz drugih krajev Španije prihajajo poročila o revolucionarnem gibanju Špancev.

Po angleških volitvah. Vsled neugodnega izida volitev za delavsko stranko je moral podati Macdonald ostavko vlade. Ker velja na Angleškem že precej star volilni red, je mogla doseči konservativna stranka tako večino. Konservativna stranka je dobila 7.470.154 glasov in 383 mandatov (po našem volilnem redu bi dobila samo 261 mandatov), delavska 5.496.252 glasov in 141 mandatov (po našem volilnem redu 192), liberalci 2.954.125 glasov, 33 mandatov (103) in neodvisni 923.629 glasov in 4 mandate (5). Baldwin je sestavil novo vlado. Na neki pojedinji je izjavil, da bo nasledoval politiko sedanje vlade, se držal mirovnih pogojev in stremel za dobrimi odnošaji z vsemi narodi. Vlada bo poskušala zboljšati socialne razmere, odpraviti stanovanjsko bedo in razliko v cenah v vele- in malitrgovini. Tako ostane več ali manj vse pri starem.

Politični pretepi v Italiji. Fašisti proslavljajo obletnico svojega pohoda v Rim in pola-

stitve vlade. Prvi dan te proslave je prošel še precej mirno; drugi dan pa so že bili najprej krvavi pretepi v Rimu, potem pa tudi v drugih mestih. Najhujše je bilo v Genovi. Najprej so se fašisti na ulici spopadli z delavci, ki so kakorkoli izražali svojo nasprotnost fašistovskim manifestacijam. Ker je po dnevi policija preprečila spopade med masami, se je pa sovražstvu med vladajočimi fašisti in opozicijo dalo duška tembolj ponoči. Na raznih krajih se je streljalo, bilo je na obeh straneh več mrtvih in celo policijskega šefa v Genovi, ki je član fašistovske milice, so našli nevarno ranjenega izven mesta.

Težki incidenti na rusko-poljski meji. Na rusko-poljski meji v bližini Ostrogona je prišlo do ostrih spopadov, ki utegnejo imeti težje posledice. Ruski vojaki so zažgali lesene barake poljskih izvoznicarjev. Istočasno je prišlo tudi do boja med ruskimi in poljskimi obmejnimi četami. Ubiti so 2 poljska in 1 ruski vojak.

Strankin zbor socialne demokracije. O praznikih se je v Salzburgu vršil strankin zbor socialne demokracije. Iz poročil strankinih funkcionarjev je razvidno, da je število strankinih članov tekom zadnjega leta naraslo za 55.000 in šteje stranka sedaj 566.000 članov. Dr. Bauer je v svojem govoru naglasil, da se razvijajo strankarsko-politične razmere v Avstriji v smeri dvostrankarskega sistema v Angliji. Naloga soc.-dem. stranke je, da ohranja in ojačuje v delavskem razredu voljo po oblasti. Glede soc.-dem. zahtev nasproti državi je naglasil dr. Bauer in za njim posl. Eldersch, da v Avstriji ne bo miru, dokler se ne izvrši starostno in invalidsko zavarovanje in parlament bo delal le tedaj, ako bo ugodno rešil socialistični predlog o brezposelnih. Nasproti komunizmu je zbor zavzel vseskozi odklonilno stališče in pozval svoje pristaše, naj ne sodelujejo pri nobeni akciji, ki jo vodijo komunisti. — V strankino načelstvo so bili izvoljeni: dr. Friderik Adler, Austerlitz, dr. Otto Bauer, David, Eldersch, dr. Ellenbogen, Adelheid Popp, dr. Penner, Reimann, Seitz in Tomschik.

Komunisti nazadujejo. Na Norveškem so bili komunisti pri volitvah, ki so se izvršile minule dni, silno potolčeni. Od 300.000 glasov so jih tokrat rešili komaj 60.000. Tudi naklada komunističnih listov je padla za polovico.

Panazijski pokret. Še pred vojno se je v Evropi mnogo strašilo z „žolto nevarnostjo“, pod katero se razume pohod Kitajcev, Japoncev in drugih azijskih narodov proti evropskim državam in proti celi Evropi. — Dolgoletne svetovno vojno so bili beli narodi sami med seboj in ko so se klali, so pozabili na nevarnost vzhoda. Ko je vojna nehala in ko so ruski mejaši med Evropo in Azijo izvedli revolucijo, je pa naenkrat začela Evropa zopet z veliko skrbjo gledati na razpoloženje v Aziji. Danes se zomet prav resno računa z žolto nevarnostjo. Zadnji spor med Japonsko in Ameriko radi prenovi japonskega useljevanja je dal nekaj povod k osnovanju žoltega ali azijskega bloka. Najmodernejša država vzhoda, to je Japonska — je prevzela vodstvo tega pokreta. V Tokiju se je osnovala organizacija pod imenom „Velika Azija“, ki ima nalogo zblížati in ujediniti vse azijske narode. Zveza narodov v Ženevi bo imela prav kmalu priliko razpravljati o azijskem imperializmu.

Coolidge — zopet predsednik Zedinjenih držav. Pri predsedniških volitvah v Zedinjenih državah je bil 4. t. m. z ogromno večino zopet izvoljen za predsednika republikanec Coolidge. Njegova stranka je dobila od 531 volilnih mož 389, torej absolutno večino, demokrati (Dawis) 129 in radikalci (La Follette) 15 volilnih mož. Novi senat obstoji iz 48 republikancev, 44 demokratov in 4 radikalcev. Coolidge je dobil 19, Dawis 8 in La Follette 4 milijone glasov. Za podpredsednika bo izvoljen general Charles Dawes. V reprezentančno zbornico je izvoljenih 241 republikancev, 190 demokratov in 15 radikalcev (progresistov).

DOMAČE NOVICE

Koroške sodnije pomagajo vzdrževati Heimatschutz. Pri nas je veljal prej običaj, da

Zbirajte za tiskovni sklad!

so tekli zneski iz prostovoljnih poravnjav pri sodiščih radi razžaljenja časti ali sličnega v občinske ubožne blagajne. Ako sta se tožitelj in obtoženec spravila, je plačal navadno obtoženec gotovo svoto za občinske ubožce. Ta pametna navada ni več moderna, občinski ubožci ne potrebujejo več tega denarja, na njih mesto je stopil beraški Heimatschutz. Sedaj se ne čujemo, da je Heimatschutz priredil letos toliko plebiscitnih proslav, ki so stale ogromno denarja. Največja nesramnost pri tej stvari pa je ta, da moramo Slovenci in socialisti podpirati organizacijo, ki je naperjena proti nam in socialistom. Slovenci veste sedaj, kaj vam je storiti, ako pridete kedaj v tak položaj. Heimatschutzu, ki je tako potreben kot peto kolo na vozu, niti vinarja.

Št. Vid v Podjuni. (Davki.) Koroški kmet je dobrovoljen in uvideven ter ne odreka državi do meje možnosti, kar ji spada. Ne ustavlja se plačevanju davkov, ako ga ne uničujejo. Vsa znamenja pa kažejo, da je davčni vijak že preveč napet, da kmet davkov ne zmore več, zato brani svojo last tudi s silo. Tako je prišlo pri nas do obžalovanja vrednega dogodka. Kmet v Podkrižju je naklestil v svoji pravični jezi, da se najde človek, ki hoče kratiti njegovo lastninsko pravico, eksekutorja, ki ga je hotel rubit. Tak pripetljaj moramo seveda obsoditi. Eksekutorji pa si tudi preveč dovoljujejo. Nekemu delavcu v Goričah, ki nima obrtnega dovoljenja, ker ni samostojen delavec, je eksekutor zarubil žepno uro, žepni rubež. Davkoplačevalci so vsled tega silno ogorčeni. Le tako naprej! Uničite kmeta, pa boste uničili obenem tudi državo.

Sele. (Odkritje spominske plošče padlim vojakom.) Tri leta sem obhajamo tukaj vsako jesen slavnost v spomin padlim vojakom. Leta 1922 smo dobili veliki zvon, ki je posvečen njihovemu spomenu, letos so jim pa vojni tovariši postavili lep spomenik, namreč spominsko ploščo na cerkveni steni ob glavnem vhodu. K tej izvanredni slavnosti na Št.-Lenartovo se je zbrala cela fara, bilo je več ljudi kakor ob navadnih nedeljah. Ob zvokih koračnice žalostinke je prikoral dolga vrsta bivših vojakov v četverostopu v cerkev, kjer se je najprej vršilo slovesno mrtvaško opravilo, nato se je zbralo vse pred črno zakrito, z zelenjem in cvetjem obdano spominsko ploščo, pred katero so položili živi tovariši rajnim lep venec. Moški pevski zbor je lepo zapel ganljivo žalostinko „Vigred se povrne“, nato je domači župnik po govoru: spominska plošča bodi rajnim v spomin, živim v opomin — snel zaveso in zablestela je plošča z zlatimi in črnimi črkami pred očmi težko pričakujočih. Zablestela ja pa tudi marsikatera solza v očeh, saj je bilo razpoloženje tako otožno-svečano, k čemur je mnogo pripomogel pevski in godbeni zbor. V Mažejevi dvorani se je slovesnost končala z deklamacijami, govorom in prizorom „Fantič, le gor vstan!“ — Plošča je 110 cm visoka in 85 cm široka, iz belega kararskega marmoja, zgoraj jo krasi zlat okrasek s križem, pod njim je napis: „V spomin!“ „V svetovni vojni 1914—18 padli selski vojniki.“ Nato sledi po abecednem redu 60 imen vojnih žrtev in sicer rodbinsko in krstno ime v zlatu, rojstno leto in hišno ime črno. Spodaj verz: „Kierkoli grob je vaš postlan — vstajenja vsem zasije dan“ in „Postavili tovariši 6. nov. 1924“. Ploščo sta prav čedno izgotovila kamnoseka Nuschei in Ceconi v Borovljah, katera moramo za taka dela priporočati. Stane 4 in pol milijona kron, kateri znesek so zbrali in darovali tovariši padlih. Vsa čast jim, posebni onim, ki so se za spomenik in slavnost toliko trudili. Naj bi prijateljski duh, ki je bil ta dan razlit nad vsemi udeleženci slavnosti, vladal v Selah vedno.

Blače ob Zili. Ker imamo letos tako ugodno jesensko vreme, so naši občinski očetje pozvali občane na roboto. Cel teden se že zasipujejo poti, ki so bile že v skrajno slabem stanju. Upamo, da bo delo kmalu dokončano, ko pa vozi dnevno okrog 30 voznikov, in da bodo tudi naše poti zopet par let vzdržale brez večjih popravil. — V naši fari pogrešamo tudi stalnega župnika, ki bi bil že radi mladine krvavo potreben. Sicer je bila fara že zdavnaj razpisana, pa menda ni bilo mnogo kompetentov. Čakamo na skorajšnjo ugodno rešitev s strani knezoškofijskega ordinariata.

Ziljska Bistrica. (Novi zvonovi.) Lepa dneva je obhajala bistriška župnija kakor jih morda še ni. Zvonove smo dobili, 5 bronastih. V nedeljo 28. septembra smo jih slovesno prepeljali s kolodvora na Čajni k naši župni cerkvi. Lep je bil sprevod. Na čelu 50 jezdecev, nato pet vozov z zvonovi, ki so jih dekleta ovenčala že na kolodvoru kakor so okinčala tudi vozove in konje. Dekleta, bela in v ziljski noši, so tudi spremljala zvonove, izmed katerih so zahomska dekleta posebno okusno okrasila mali zvon; ves v belih cvetkah je bil; saj je posvečen patronu in varihu nedolžne mladine, sv. Alojziju, kar je izražalo že zvonovo spremstvo, „angeljčki“. V vasi je zvonove sprejelo mnogobrojno občinstvo z dušnim pastirjem. Marsikatero oko, ki ne toči zlahka solz, se je orosilo, ko je Abujeva Marica pozdravila zvonove, ki so prišli mesto onih, ki so morali v vojno, kakor so morali v trpljenje in smrt naši možje in fantje. Cerkevni pevski zbor je z lepo pesmijo pozdravil bronaste pevce. Potem se je vila dolga procesija k cerkvi, kar za njo vozovi z zvonovi. Ni bilo lahko spraviti zvonove k cerkvi na hribu; pot gor je strma in skalnata in se ravno v najstrmejšem delu naglo zavije. Mnogo skrbi je povzročalo našim možem, kako bodo spravili gor veliki zvon. „Hvala Bogu!“ je zato vzdihnil marsikateri, ko je že čez dobre četrt ure šest težkih kobil prisopihalo z velikim zvonom k cerkvi. Da je šlo tako naglo in brez nezgode, je zasluga g. Jožefa Hebein, pd. Čičeja, ki je sam večš voznik, si poiskal še druge stare voznike in k svojim druge najboljše kobile. Lepši še je bil dan blagoslavljanja zvonov, 12. oktober. Vreme krasno, kot bi se nebo veselilo z nami. Vse v vencih, cvetju in zelenju, zvonovi, cerkev, oltar na prostem. Ljudstva poln prostor med cerkvijo in župniščem. Abujeva Pavla je pozdravila došle. Pridigi domačega g. župnika je sledila asistirana sv. maša na prostem, katero so darovali č. g. dekan iz Šmohora, Hubert Pietschnig, ki so nato ob asistenci č. gg. duhovnikov zvonove blagoslovili. Pesmi 2 pevskih zborov so spremljale slovesno dejanje. Pred blagoslavljanjem in po njem so lepo deklamirale Marica Zwitterjeva, Čičejeva Roza, Bicarjeva Mojčica in druge; posebno lepo je bilo, ko je Korenova Lenčka venčala mali zvon z vencem iz rudečih nageljčkov. Pod spretnim vodstvom domačega tesarskega mojstra pd. Tavčarča, ki je prej že v stolpu vse pripravil, so se zvonovi ob sviranju dveh godb dvigali v novi svoj dom. Ob pol šestih so že zapeli. Vse je stalo pred hišami in s solzami veselja v očeh poslušalo prvo pesem novih zvonov, krasno melodijo kot je ni zlahka slišati. So pa tudi zvonovi, da jim ni enakih daleč na okrog; tehtajo: veliki zvon (sv. Martin) 2086 kg, 2. zvon (sv. Ciril in Metod) 1007 kg, 3. zvon (Marija) 554,5 kg, 4. vojaški zvon (sv. Florijan) 431 kg in mali zvon (sv. Alojzij) 244 kg. Glasove imajo C, E, G, a, c in se lahko menja v dur in mol. Vlila jih je livarna Grassmayr v Inomostu, ki je v vsem ustregla našemu pričakovanju. — Da smo dobili v župniji, ki šteje le 780 duš, tako lepe zvonove, je zasluga odbora za nabavo zvonov, predvsem njegovega načelnika g. Pavla Kaiser, ki je z vztrajnostjo in veliko požrtvovalnostjo dovršil veliko delo. Iskrena mu hvala! A da se je vse izvršilo tako lepo, k temu so pomagali vsi, gospodarji in gospodinje, fantje in dekleta. Naj jim v plačilo zvonovi pojejo božji blagoslov. Pričajo ti zvonovi, da bistriški farani še kaj žrtvujejo za božjo čast. Naj ob zvokih novih zvonov raste, se okrepi ta duh. Naj se izpolni, za kar prosimo patrone zvonov, naše priprošnike, da prosijo za nas in naš rod, naj se uresničijo besede Krihrove Francke:

Vidva nam brata sveta svet Ciril in Metod,
sta vero zveličavno prinesla našem rod',
učita, oj učita nas trdno, žive vere,
da nikdar je vihar sovražni ne podre.

Posebno pa naj se uresniči prošnja na malem zvonu: „Sv. Alojziju, varuj našo mladino!“, da zraste iz naše mladine rod čist, veren, zvest svetim vzorom naših očetov in s tem tudi zadovoljen in srečen.

Šmarjeta v Rožu. (Poroka.) Dne 10. t. m. sta se poročila tukaj g. Karol Tegrovsky, poštar in trgovec, in gdč. Franica Wolte, pd. Travnčnjakova. Iskreno čestitamo!

Šmihel nad Pliberkom. (Poroka.) Na Martinovo smo zvezali Davidovega Lovrota z Srenčevu Justino. Bil je lep par poln mladostnega življenja. Cekveno slovesnost smo opravili lepo s sv. mašo, med katero sta šla ženin in nevesta k sv. obhajilu. Pa tudi svatovščina se je izvršila po lepih narodnih običajih. Ker je bil naš Lovro vedno marljiv društvenik, knjižničar in dober igravec, Justina pa marljiva članica sosednjega pliberškega izobraževalnega društva, je pred vhomom v cerkev tudi naše društvo po enem zastopniku in eni zastopnici tolmačilo ženinu in nevesti naše želje na novo pot. Lovro je odšel na nevestin dom, kjer bo gotovo skrben gospodar. Oba ostaneta v župniji in vemo, da nam ne bosta odtegnila svojih moči še manj bratsko ljubezen in narodno zvestobo. Mlademu, zavednemu in idealnemu paru naše najiskrenejše čestitke na novo pot. Da bi bilo lepo in srečno življenje!

Lancava. (Žalost.) Izredno hud udarec je zadel Plešnikovo hišo. Najprej je kmalu po porodu umrla deklica in kratko časa zatem je padel po naključju v studenec čez leto star edini sinko in utonil. Pri studencu je zvalil tri težka bruna v stran in zgubil pri tem ravnotežje. Žalost staršev si lahko predstavljamo, četudi jih v tem slučaju ne zadene nobena krivda. Ta slučaj naj bo vsem staršem v svarilo, da ne obrnejo oči od otrok, ki so shodili in ki oblažijo in pretaknejo vse. Žalujemočim staršem izrekamo naše iskreno sožalje!

Rikarja vas. (Smrt.) Dne 30. novembra se je počasi premikal skozi vas sprevod žalujočih po pokojni Katarini Mišic, pd. Tonički, ki se je podala po daljši mučni bolezni na potovanje v večnost. Mnogo je trpela telesno in duševno vsled slepe materinske ljubezni. Na grobu je imel domači g. župnik nagovor o četrti božji zapovedi. Počivajte v miru! Možu in sinu naše iskreno sožalje!

ZA NAŠO DECO

Nikoli kaplje vina več!

Švedski kralj Karol XII. je bil že v mladosti hraber junak. V mnogih bitkah je premagal mogočne svoje sovražnike. V svoji mladosti je zelo ljubil vino in se tudi večkrat opijal.

Zgodilo se je, da je nekoč v pijanosti hudo užalil svojo mater s sirovimi besedami. Drugi dan ga opozori njegov dobri prijatelj, kako nedostojno je bilo njegovo obnašanje in kako zelo se je žalostila njegova dobra stara mati.

Mirno poslušal Karol svojega prijatelja. Spoznal je svojo krivico in rekel z odločnim glasom: „Prinesite mi steklenico najboljšega vina in mojo čašo.“ Prinese mu jo. Potem vzame vino, stopi k svoji materi in reče: „Mati, sinoči sem vas žalil in užalostil.“ Nato vzame čašo, si jo nalije, jo izpije vpričo začudene matere in reče spet: „To je bila zadnja čaša vina, ki sem ga izpil. Od zdaj ne pijem v svojem življenju nikoli kaplje vina več.“

To je bilo l. 1700. Karol je bil mož beseda. Do svoje smrti l. 1718 je ostal abstinent.

DRUŠTVENI VESTNIK

Društvom. Društva, ki prirejajo igre, morajo vlagati na oblasti prošnje za uprizoritev. Da se izognejo neprilikom in šikanam s strani oblasti vsled prenizkega kolkovanja, priporočamo, da se kolekuje vloga z 10.000 in priloži za rešitev še 60.000 K v gotovini.

Šmihel nad Pliberkom. Prihodnji društveni sestanek se vrši v nedeljo dne 23. t. m. Na sporedu je govor: „Neapelj—Pompej.“ Vabljeni so vsi člani in prijatelji društva.

Št. Primož v Podjuni. (Užitkarji.) Po daljšem premoru smo videli zopet naše igralce na novo popravljenem odru. Tokrat smo imeli priliko gledati Remčevo kmečko žaloigro „Užitkarji“. Uprizorjena je bila 2. in 9. novembra. Igra ima izredno lepo jedro, ki naj bi bilo zvezda vodnica posestnikom, ki mislijo postati užitkarji. Sosed sam pravi užitkarju Podbregarju: Nisem tak kakor ti, ki si še mlad dal gospodarstvo iz rok. Tudi jaz bom užitkar, a za kot si kupim cel grunt in ne bom tako užitkarska nadloga kakor ti. In sodnik je istega mnenja: Tri dni po smrti se izroča, ljubi moj prijatelj. Kdor prej da vajeti iz rok, se mu godi tako kakor

vam. Kar nam predočuje igra, vidimo prepogosto v vsakdanjem življenju. Kakor marsikje drugod se je videlo tudi pri nas, da občinstvo pomeni iger popolnoma napačno pojmuje in da za žalostne še ni zrelo. Večina gledalcev se v igro ne zna vživeti in ne slediti razvoju dejanja; v igralcu vidi le komedijanta, ki se zna dobro pretvarjati, ne pa značaj osebe, ki jo predstavlja. Zato se je pogosto slišal smeh v najbolj tragičnih momentih, ko je druge silil juk. Tako vedenje napravi na ostale slab vtis ter se pogosto slišijo opazke o brezsrčnosti in neotesanosti občinstva. Tega se bo treba polagoma odvaditi. Kar se tiče igranja, se moramo pohvalno izraziti, da se je igralo splošno zelo dobro. Opazili pa smo, da se je pri drugi uprizoritvi igralo dobro ono, kar se je pri prvi slabše in obratno. Igralec naj se nikdar ne zanaša na svoje zmožnosti in na dobro znanje vloge! Uloge so bile dobro razdeljene. Končno bi še priporočali, da se menjava pozorišča med dejanji vrši malo tiše. Igra nam je nudila obkraj lep duševni užitek in smo izobraževalnemu društvu „Danica“ za uprizoritev vrlo hvaležni.

Šmihel nad Pliberkom. (Mala pevka.) Dne 9. t. m. smo uprizorili ljudsko igro „Mala pevka“ kot zadnjo prireditev na starem cdru. Malokatera igra ima toliko ginljivih prizorov, tako lepe navke spletene v lepo govorico in ginljivo pesem kot ravno „Mala pevka“. Grobna tišina je vladala v dvorani in s sočutjem naravnost s solznimi očmi je sledilo občinstvo igralcem, ki so vsi svoje vloge izvrstno rešili. Stari puščavnik O. Benko—Lovro Kušej, te dni ravno ženin — je celo sprejel iz vrst gledalcev kot posebno priznanje lep venec iz samih svežih nagelnov in vrtnic. Naši vrli pevci so nam pa zapeli par krasnih pesmi. Bila je izredno lepa prireditev, kakor jih je tudi Šmihel le malo videl. Žalibog pa ravno to pot udeležba ni bila posejto dobra. Iz sosednjih župnij so prišli skoroda samo vrli Globašani. Prihodnjič igramo že na novem cdru, ki ga nam bo do tedaj pripravil naš znani akademični slikar g. Peter Markovič lepo, da mu ne bo para.

GOSPODARSKI VESTNIK

Gnoj treba pridelati.

Pri nas ni nobenega pravega ravnanja z gnojem. Gnoj se zmeče na kup in pusti tam ležati, dokler ga ni treba voziti na njive. Gnoj smatramo slej kot prej za hlevski odpadke, ki ne potrebuje nobenega posebnega dela. Če je gnoj slabše ali boljše kakovosti, je to posledica bolj ali manj ugodnega vremenskega vpliva. Tako se navadno misli.

To je pa pogrešno stališče! Res je hlevski gnoj od živalskih odpadkov, toda vrednost njegova — in na tej nam mora biti predvsem ležeče — se pri enakem gnoju močno izpreminja in obrača po tem, kako mi z gnojem ravnamo. Saj ni vseeno, ali ga pustimo nemarno ležati tako kakor ga zmečemo na gnojišče, ali ga pa na gnojišču obdelujemo. Zanimarjen gnoj bo vedno slabši kakor pa gnoj, s katerim smo pravilno ravnali.

Če hočemo imeti dober gnoj, potem ga moramo pridelati. Sani moramo namreč pomagati, da se napravi dober gnoj, da se gnoj med ležanjem pravilno razkrajja in prav pretvarja v dober gnoj. Skrbeti moramo, da se nahaja v gnojnem kupu le tolko zraka, toplote in vlažnosti kolikor je teh pogojev za ugodni razkroj potreba, skrbeti pa tudi za to, da se gnoj po celem kupu enakomerno razkrajja. Zaradi tega ne smemo trpeti, da nam leži kakor ga ravno namečemo po vsakem kidanju, ampak mi moramo gnoj po vsakem kidanju enakomerno poravnati in potlačiti, tako, da leži po celem kupu enakomerno izpostavljen vsem vplivom zraka in vremena. Če bomo z gnojem tako ravnali, potem bomo gnoj pridelavali in pridelavali bomo boljši gnoj, kakor ga dobivamo sedaj. Gnoj bo postal naš pridelek in ne bo zgolj odpadke, za kar ga danes smatramo. Tudi gnoj je treba pridelati!

Gospodarske vesti. Bilanca zunanje trgovine se je od lanskega leta sem zopet poslabšala. V prvih 8 mesecih t. l. je znašal uvoz 1446 milijonov zlatih kron, napram 1082 milijonov v istem razdobju

lanskega leta. V veliko manjši meri je narasel izvoz, ki je dosegel v prvih 8 mesecih t. l. 761 milijonov zlatih kron, v istem razdobju lani pa 685 milijonov. V prvih 8 mesecih t. l. je torej znašala pasivnost zunanje trgovine 685 milijonov zlatih kron napram 397 milijonov v isti dobi l. 1923, oz. 520 milijonov v celem letu 1922. To poslabšanje bilance zunanje trgovine gre na račun povečanega uvoza živine, živil ter sirovin potrebnih za obrat industrije predvsem premoga. Izvoz takih sirovin kakor fabrikatov pa je le neznatno narasel. Iz teh podatkov se tudi vidi, da ta povečani uvoz ni služil toliko za povečanje produkcije ampak se je konzumiral. Da se izboljšuje gospodarstvo, kaže silno naraščanje hranilnih vlog, ki traja že od začetka sanacijske akcije. Največji prirastek beležijo hranilne vloge v septembru t. l. ko sa narasle za 182 milijard K tako, da so znašale koncem septembra 1924. 1735 milijard K. Od svote odpade na 9 dunajskih velebank 552 milijard (prirastek je v septembru znašal 11 odstotkov), na dunajske hranilnice 556 milijard (18%), na hranilnice v drugih deželnih glavnih mestih 395 milijard (+ 7%). Pri Dorotheju in pri dunajskih konzumnih zadrugah so vloge septembra t. l. narasle samo za 6, oz. 1%. Sedanje vloge znašajo 90 krat več kakor pa one v začetku sanacijske akcije (začetkom septembra 1922.)

Letošnja žetev, katere rezultat je bil pred kratkim objavljen v „Statistische Korrespondenz“, je približno enaka lanski. Pšenice se je pridelalo letos 244.000 ton (lani 242.000 ton), rži 391.000 (lani 402.000 ton), ječmena 14.000 ton (lani 13.500 ton) ter zgednjega krompirja 1400 ton (lani 900 ton). Razem rži, katere žetev je netoliko manjša od lanske, je produkcija vseh ostalih žitaric in krompirja neznatno napredovala. Uvozna potreba ho v tekoči izvozni sezoni za žito enaka prejšnji.

Zvišanje cen v veletrgovini. Za sredo meseca oktobra t. l. je proračunan indeks cen v veletrgovini na 20 tisoč 86 točk. Za september je bila indeksna številka 19.373. Iz tega je razvidno, da so cene v veletrgovini v Avstriji poskočile od meseca septembra na oktober t. l. za 3,6 odstot. Vendar pa oktoberski še ne dosega avgustove višine, ki je znašala 20.136 točk. Zvišanje je povzročilo dvigovanje cen živil. Med skupino surovin za obrat industrije so se zvišale cene bombažu in volni.

Dunajski trg. Živina: teleta 20—26.000, ovce 8—12.000 K za kg žive teže, zaklana teleta 24—31.000, jagnjeta 14—20.000, kozlički 15—18.000, koze 6—13.000, ovce 12—22.000, mesne svinje 24—30.000, pitane svinje 29.000 do 33.500 K kilogram. Meso: goveje 22—48.000, zmrznjeno 18—30.000, telečje 24—46.000, zrezek 58—70.000, svinjsko 32—48.000, prekajeno 36—52.000, ovčje 16—30.000, slanina 36.000 do 38.000 K kilogram. Jajce 2250—2600 K komad. Čajno maslo 72—90.000, namizno maslo 64.000 do 70.000, maslo za kuho 50—55.000, domača mast 44—48.000, jedilno olje 23.400—25.700 K kilogram. Sadje: jabolka 3—18.000, hruške 3600—14.000, grozdje 16—22.000, orehi 14.000 do 24.000, brusnice 20—24.000 K za kg. Zelenjave: krompir 1600—2800, špinača 3—4600, zelen grah 16—20.000, zelen fižol 12—16.000, zelje 1600—2000, hren 24—40.000 K za kg.

Borza. D u n a j, 19. XI. Dinar 1028, nemška marka 16.840, o. krona 0,9420, funt šterling 327.500, lira 3064, dolar 70.935.

Zbirka „10. oktober“.

Heber Marija, Dole, 10.000; neimenovan z Žihpolj 5000; Blass Julij, Celovec, 50.000 K. V imenu Slovenskega šolskega društva se darovalcem za darove srčno zahvaljujemo.

Breznikar Janez, Žrelec, 5000; Oraž Valentin, Kajže, 10.000; Vidman Marija, Loka, 10.000; Lukanove terice v Selah, 35.000; Ravnjak Valentin, Bela, 2000; Wutej Josip, Bela, 5000; neimenovan iz Medgorij 50.000; Aichholzer Valentin 20.000; Mochar P., Lipnica, 30.000; dr. Fr. Zeichen, Pliberk, 10.000; Schittelkopf Anton, Udmat, 50.000; neimenovan iz Žihpolj 5000; Križnik Josip, Šmarjeta v Rožu, 80.000; Železna Kapla: Pečnik Jernej 5000, Bukovnik Ignac 5000, Roš Pavel 5000, Bučovnik Jernej 5000, Oraže Franc 10.000 K. Črnški Sokol nabral na plebiscitnem večeru 375; Ksaver Meško, župnik, Sele, 12 dinarjev. Darovalcem srčna hvala. Posnemalci dobrodošli!

Vabilo na občni zbor

Slovenskega šolskega društva, ki se bo vršil v četrtek, dne **27. novembra t. l.** ob **10. uri dopodne v navadnih prostorih v Celovcu.**

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti. K udeležbi vabi **načelstvo.**

ZA ZIMSKO

DOBO

priporoča po znanih brezkonkurenčno nizkih

cenah

blago za moška oblačila, blago za ženske obleke, blago za plašče, flanelo in barhent, kakor tudi vse vrste platna

v vseh širinah in tenkostih in vsakovrstno špecerijsko blago po najnižjih dnevnih cenah.

I. MAGNET, PLIBERK

135

Harmonika

136

(mehe), 3 vrstna, 3krat uglašena
CENA 900.000 K

JULIUS POLCER, Miklaushof, Koroško

Zahvala.

Za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu iskreno ljubljenega sina

Štefana

gojenca Marijanišča v Celovcu,

se tem potom vsem srčno zahvaljujem.

Celovec, 8. novembra 1924.

137

Ana Wornig

Vsled razširjenja obrata sprejme
Puškarja v Kranju

baskulerje, kopitarje, pristojnike (zurihterje), graverje in garnerje

Ponudbe (lahko tudi v nemščini) z navedbo osebnih podatkov in dosedanjega službovanja naj se pošljejo direktno Puškarni 121